

LIDIA KULIKOVSKI – BIBLIOREQUEST

– *Există un secret al reușitelor dumneavoastră? Și dacă există, care este el?*

Lidia KULIKOVSKI: Să înțeleg că vrei să zici că am multe reușite sau sunt un profesionist de succes. Sunt responsabilă față de angajamentele pe care mi le asum, îmi onorez cuvântul, ajut necondiționat pe oricine are nevoie de ajutor, sunt sinceră – ofer feedback constructiv, instant (unii zic că e critică) și laud, pun oamenii în valoare, la fel instant. Dar nu e de ajuns pentru reușită – învăț foarte mult, și acum la fără 5 minute 70 de ani... mai mult; e și datorită construcției mele genetice – sunt o muncitoare, sunt o curioasă; tot ce văd evaluez, asociez, compar și mă gândesc cum aș putea adapta la domeniul nostru.

– *Ce ar trebui tinerii bibliotecari să ia ca reper și model de la dumneavoastră ca să implementeze în practica biblioteconomică?*

L.K.: Să-și iubească profesia... Să învețe, să învețe, să învețe... profesia, cultura generală, relaționarea, comunicarea și să citească! Să citească! Să citească!

– *În unele interviuri cu dumneavoastră spuneți că vă doriți să scrieți povestea bibliotecii. Cum va fi aceasta?*

L.K.: Cum a fost cu adevărat! Nu va fi un raport de activitate. Am fost la cârma bibliotecii aproape un sfert de veac, au fost multe, frumoase, triste, vesele, profunde, înălțătoare... Nu știu acum dacă mai stă în picioare acest vis... Prea puțin timp am la dispoziție... Nu toate visele omului se și îndeplinesc... Merită BM un volum despre re-devenire, despre reinventare după lunga și ideologică sovietizare. Noi ne-am revenit foarte repede... Am trecut de la o clasificare rusească ВВК (Библиотечно-библиографическая классификация) la cea inițială pe care o foloseam înainte de ocupația sovietică – CZU (Clasificarea zecimală universală). Era o primă dezlegare de sovietizare. Apoi a trebuit să constituim o colecție în alfabet firesc, latin...

– *Dumneavoastră sunteți creatoare a ceea ce înseamnă Biblioteca Municipală postcomunistă?*

L.K.: A devenit un centru cultural de alfabetizare, educație civică și tehnologică; am elaborat un catalog electronic, un soft al sistemului de management și al rețelei. Multe aspecte funcționează în regim electronic. Prima bibliotecă care și-a creat un site, premiat de Fundația Soros, prima bibliotecă cu un *Manual de identitate*,

prima și unica bibliotecă cu brand înregistrat la AGEPI, am creat o revistă de specialitate care se apropie de 20 de ani de existență. Am gândit un Centru de instruire „Campusul cunoștințelor” pentru bibliotecari. Am desemnat locul, am început reparația, acum realizat de conducerea de după mine. Și a funcționat la cote maxime așa cum mi l-am închipuit. A fost o fabrică de formare a competențelor pentru că schimbările se țineau lanț, provocările ne dădeau ghes mai des decât în perioada comunistă. Atunci era calm, erau secții metodice care recomandau (obligatoriu) activitatea și toate filialele erau la fel – colecția și activitatea. Mi s-a părut plictisitor și am elaborat câteva proiecte de diversificare – eu vedeam bibliotecile fiecare cu fața lor... Biblioteci pentru minoritățile conlocuitoare, biblioteci de cartier, ctitorii comunitare...

– *Știu că acum voi dezvălui unele lucruri din culise, dar am aflat că dumneavoastră lucrați la un proiect, la un ghid pentru bibliotecari. Ați putea să ne spuneți despre ce este vorba?*

L.K.: Știe toată lumea. Și apoi eu n-am culise, joc direct pe scenă – bine-rău, dar pe scenă. Știe toată lumea, pentru că eu nu țin proiectele pentru mine. Le fac pentru bibliotecari și ei trebuie să afle primii. Ba mai mult, contactez bibliotecarii care au ceva comun cu subiectul, le cer informații sau păreri. Consider că dacă vorbesc cu ei despre un subiect profesional pe care-l cercetez, află unele opinii, mă încred în calea aleasă sau corijez direcția. Cercetarea e colaborativă, e un proces care se cere interactiv, iar mie îmi plac lucrurile interactive. Am visat ca bibliotecarii noștri să fie cei mai buni, dar în penuria literaturii profesionale cu alfabet latin nu găseai literatură de specialitate. Și atunci am început să scriu manuale, ghiduri, glosare, articole. Cred că am peste 400 de articole de specialitate, multe cu tentă instructivă, de orientare – primul manual în română în acest perimetru basarabean, prima teză de doctor în limba română, prima monografie a unui subiect profesional în română. Și continui, am pe masă trei volume la care lucrez și sper ca până la Anul Nou să ajungă la editură...

– *Cum credeți, care este rolul bibliotecarului în noua paradigmă culturală și educațională?*

L.K.: Bibliotecarii nu vor dispărea ca profesie... De bibliotecari va mai fi nevoie, chiar dacă în unele biblioteci (Australia, de exemplu) sunt roboți care înlocuiesc încet bibliotecarii la lucruri de rutină – căratul cărților, orientarea în bibliotecă a utilizatorilor. Bibliotecarii australieni nu se simt amenințați – ba chiar se bucură

pentru că au mai mult timp pentru alte procese de elaborare a conținutului, de conservare/prezervare a patrimoniului informațional, modernizarea și inovarea serviciilor, de discuții și mentorat pentru utilizatori.

– *Știindu-vă un om îndrăgostit de carte, lectură, bibliotecă, fiind pentru noi un laborator de idei și imaginație, spuneți-ne care sunt ideile dvs. legate de carte și lectură în contextul bibliotecii pentru viitor. Domeniul biblioteconomic încotro se îndreaptă?*

Cercetarea e colaborativă, e un proces care se cere interactiv, iar mie îmi plac lucrurile interactive. Am visat ca bibliotecarii noștri să fie cei mai buni, dar în penuria literaturii profesionale cu alfabet latin nu găseai literatură de specialitate. Și atunci am început să scriu manuale, ghiduri, glosare, articole.

L.K.: Se îndreaptă unde îl duc bibliotecarii! Isaac Asimov zicea: „Schimbarea – schimbarea continuă, schimbarea inevitabilă – este factorul dominator din societatea actuală. Nu se poate lua nicio decizie rațională fără a lua în calcul nu numai lumea așa cum este, ci și lumea așa cum va fi... Asta, în schimb, înseamnă că oamenii noștri de stat, oamenii noștri de afaceri, toți oamenii trebuie să adopte un mod de

gândire științifico-fantastic” (Isaac Asimov, în eseu *Propria mea viziune*, 1978). E un mod de gândire științifico-fantastic. Viziunea lui Asimov e orientată spre viitor ca și a altor scriitori SF ca Ray Bradbury, George Orwell, José Saramago sau a lui Leonardo da Vinci. Mi-a plăcut din copilărie literatura SF – m-a ajutat să-mi dezvolt niște abilități, să văd lumea altfel, să văd lumi viitoare, să am viziuni. M-a ajutat să fiu mai inventivă, mai creativă, să văd ceea ce alții nu văd și să gândesc la ceea ce nimeni altcineva nu se gândește... M-a ajutat și în management, acest subiect devenind cel mai drag, cel mai citit dintre cărțile de dezvoltare personală.

– *Cartea e ceva sacru pentru dvs. Atunci când citiți, simțiți cartea, dar ce simte o carte citită de Lidia Kulikovski?*

L.K.: Cartea nu e sacră și biblioteca nu e templu. Despre asta am scris în repetate rânduri în articolele pe care le-am publicat în reviste sau volume. N-o simt, o trăiesc, o mănânc cu creierul. Cartea mă simte, chiar mă simte. Dacă vreau o carte, nu caut mult, intru în librărie și o găsesc imediat, cartea vine spre mine, ne căutăm una pe alta. Cred că mă plac cărțile pentru că ele trăiesc atâta timp cât sunt citite, iar eu rar când citesc cartea o singură dată. Revin de multe ori la ele, le recitesc, le laud, le dojenesc. Dacă mă dezamăgesc, le recomand, le mângâi, vorbesc cu ele. Le provoc

multe chinuri. Îmi place să fac însemnări, comentarii pe margini, pe text chiar, semne de diferite culori, apoi fac un nou cuprins: ce și unde, la ce pagină mi-a plăcut sau, dacă e o carte profesională, ce și unde am întâlnit o idee pe care s-o implementez, revizuiesc, reinventez sau adaptez pentru bibliotecă. Nu se supără cărțile pe mine, din contra, îmi sunt recunoscătoare pentru că le citesc, le dau viață și interpretări, le teleportez conținutul, ideile în cursurile mele, în activitățile de instruire a bibliotecarilor, în articole, în proiecte, în jocuri. E ca și cum le-aș da o a doua, a treia, a patra viață... Cărțile merită sute și mii de vieți... Îmi place să citesc cărți din alte domenii decât cultură, beletristică sau biblioteconomie... Pot raporta orice conținut la activitatea biblioteconomică și-mi place să fac asta... Am citit foarte mult la viața mea – din studenție mi-am format un obicei: dacă aveam de citit un volum al unui scriitor – citeam întreaga sa operă, nu doar cea indicată – fac asta până acum. Din literatura artistică, foarte fecundă în zilele noastre (poate se scrie mai puțin, dar ne năvălesc traducerile) citesc mai selectiv... Chiar le cred prieteni adevărați, și așa

---

Cartea nu e sacră și biblioteca nu e templu. Despre asta am scris în repetate rânduri în articolele pe care le-am publicat în reviste sau volume. N-o simt, o trăiesc, o mănânc cu creierul. Cartea mă simte, chiar mă simte. Dacă vreau o carte, nu caut mult, intru în librărie și o găsesc imediat, cartea vine spre mine, ne căutăm una pe alta. Cred că mă plac cărțile pentru că ele trăiesc atâta timp cât sunt citite, iar eu rar când citesc cartea o singură dată.

---

cum la vârsta pe care o am, îmi dau seama că mi-am irosit marea parte a anilor, aleg mai riguros și cărțile și prietenii...

– *Doamna Lidia Kulikovski, mulțumim pentru dialog, mulțumim că sunteți cea care păstrează, îngrijește, făurește acest frumos templu – biblioteca*

Consemnare: Maria BIVOL